

ОГЛЯД ВИДАНЬ

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ (ЗА РЕД. Е. М. ЛІБАНОВОЇ)

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Монографія підготовлена авторським колективом за результатами виконання наукового проекту «Складові пенсійної реформи в Україні» у рамках цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Проблеми і перспективи соціально-економічного та політико-правового розвитку України». У ній розглянуто еволюцію форм пенсійного забезпечення, визначено чинники та передумови пенсійної реформи в Україні, узагальнено міжнародний досвід реформувань пенсійних систем. Обґрунтовано невідкладність і напрями реформування солідарної пенсійної системи, оптимальні стартові параметри впровадження обов'язкового накопичувального пенсійного страхування та шляхи мінімізації пов'язаних із цим ризиків, виявлено основні проблеми і перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення і пенсійних схем. Розроблено пропозиції щодо посилення регуляторної ролі держави й соціального діалогу у сфері пенсійного забезпечення, окреслено фінансові, економічні, організаційні, моральні важелі впливу, що можуть сприяти детінізації зайнятості та доходів, запропоновано заходи поліпшення пенсійного забезпечення мігрантів.

Монографія розрахована на фахівців у галузі соціальної економіки й політики, працівників державного управління, аспірантів та студентів суспільних і гуманітарних спеціальностей.

К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2010. – 270 с.

*ЧЕРЕНЬКО Л. М., ПОЛЯКОВА С. В., ШИШКІН В. С., ЗАЯЦЬ В. С.,
ВАСИЛЬЄВ О. В., НОВОСЕЛЬСЬКА Т. А., ДЕМЧУК М.*

НЕРІВНІ МОЖЛИВОСТІ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПОЛІТИКИ

В сучасному світі забезпечення рівних можливостей дітей розглядається в контексті доступу до основних благ та послуг, необхідних для розвитку дитини, її соціалізації та набуття конкурентоспроможності в майбутньому. Традиційно доступність послуг соціальної сфери для дитини визначається не лише економічним станом сім'ї, а й принципами та рівнем організації державних інститутів, відповідальних за надання послуг. У країнах перехідного типу, до яких належить Україна, надання базових послуг для дітей забезпечується на безоплатній основі, проте проблема нерівних можливостей переходить в іншу площину та залишається актуальною.

У виданні наведено результати обстежень домогосподарств з дітьми, охарактеризовано проблеми забезпечення доступу різних категорій дітей до послуг основних галузей соціальної сфери та системи соціального захисту, викладено рекомендації фахівців для формування державної політики щодо дітей.

Автори висловили власні погляди, які необов'язково збігаються з поглядами чи політикою ЮНІСЕФ.

К. : ВПК "Експрес-поліграф", 2011. – 47 с.

НОВІКОВ В.М., ДЄЄВА Н.М., ДМИТРЕНКО Г.А. ТА ІН. (ЗА РЕД. В.М. НОВІКОВА)
**ЕКОНОМІЧНІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАПРЯМИ
РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

Соціальна інфраструктура займає важливе місце у життєдіяльності суспільства. Це потребує поглибленого осмислення і дослідження особливостей подальшого розвитку її функціонування.

У книзі проаналізовано проблеми взаємообумовленості принципів соціалізації економіки, інституціональних зрушень у соціальній інфраструктурі, співвідношення правових основ, тенденцій і механізмів її розвитку. Розглянуто теоретико-методологічні й практичні питання організації, фінансування, управління праці по окремих галузях, моделі прогнозування попиту на платні послуги. Розраховано особливості механізмів реформування соціальної інфраструктури в умовах глобалізації і трансформаційних зрушень.

Теоретична і практична спрямованість дослідження визначає коло читачів соціально-економічного і гуманітарного профілю.

К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2010. – 511 с.

ЗАПАТРИНА І.В.

**ПОТЕНЦІАЛ ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА
ДЛЯ РАЗВИВАЮЩИХСЯ ЭКОНОМИК**

В книге изложены результаты исследований в сфере публично-частного партнерства. Охарактеризовано явление «публично-частное партнерство» как экономическая категория. Рассмотрены виды и формы публично-частного партнерства, основные принципы правового регулирования в этой сфере, роль институциональной среды в развитии публично-частного партнерства. Дана оценка существующих возможностей по финансированию проектов публично-частного партнерства. Рассмотрены основные этапы подготовки и реализации проектов в этой сфере. Проанализированы особенности реализации проектов публично-частного партнерства в различных экономических системах, дана оценка возможностям реализации соответствующих проектов в Украине.

Книга может быть использована в качестве научно-практического инструментария при подготовке и реализации проектов публично-частного партнерства органами публичной власти, частными компаниями и финансовыми институтами, а также в качестве учебного пособия по вопросам публично-частного партнерства.

К.: Издательский центр Союза собственников жилья Украины, 2011. – 152 с.

МАНЦУРОВ І. Г.

**ІНСТИТУЦІЙНЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ**

У монографії запропоновано розв'язання актуальної науково-практичної та господарської проблеми щодо розроблення засад інституціоналізму, втілення яких спри-

ятиме динамічному розвитку національної економіки України, її інтеграції у світовий економічний простір як рівноправного партнера. Обґрунтовані методологічні засади у теоретичному плані становлять основу для розбудови та послідовного вдосконалення інституціональної теорії, формування інституту державного регулювання ринкової економіки як альтернативи капіталізму та інституціонального планування її розвитку як науково обґрунтованого, цілеспрямованого й комплексного процесу формування таких норм, правил, порядків, котрі, відбиваючи закономірності суперечливих сучасних тенденцій, дають можливість оптимізувати відносини та інтереси різних соціальних груп і класів, досягти компромісу інтересів країн та різних соціальних груп на міжнародному й національному рівнях, підвищити на цій основі ефективність національної економіки України, її конкурентоспроможність, соціальні стандарти та якість життя населення країни. Практичні рекомендації, сформульовані в роботі, дають змогу визначити стратегію та пріоритети реформування суспільства і системи державного управління, докорінної модернізації успадкованих соціальних, економічних і політичних інститутів, що, завдяки реалізації ролі держави як інституту розроблення та реалізації управлінських рішень в галузі регулювання та інституційного планування національної економіки, набувають роль важелів збалансованого і пропорційного економічного і соціального зростання.

Призначено для науковців, фахівців у сфері макроекономічної політики та державного управління економікою, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів, які цікавляться сучасними проблемами інституціоналізму, регулювання економіки, прогнозування її розвитку та інституціонального планування.

К. : НДЕІ, 2011. – 655 с.

ГЕЄЦЬ В.М., ШИНКАРУК Л.В., АРТЬОМОВА Т.І. ТА ІН. (ЗА РЕД. Л.В.ШИНКАРУК)

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

У монографії досліджено та проаналізовано структурні зміни в економіці України за період розбудови її державності й формування сучасної економічної моделі. Розкрито глобальні чинники розвитку і формування сучасної структури економіки. Показано, що основне коло масштабних структурних проблем і структурних обмежень розвитку зосереджено передусім у провідних галузях та сегментах національної економіки й зумовлено низькою ефективністю інституту держави у структурних перетвореннях.

Для фахівців з питань макроекономіки, вчених-економістів, викладачів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

К.: *Ін-т економіки та прогнозування, 2011. – 696 с. : табл., рис.*

МАЛИНОВСЬКА О. А.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕТНОКУЛЬТУРНІ НАСЛІДКИ МІГРАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Представлено матеріали науково-практичної конференції, присвяченої наслідкам міжнародної міграції для розвитку економіки та різних сфер життєдіяльності українського суспільства. Учасники конференції обговорювали соціально-економічні результати міграції, її вплив на ринок праці, фінанси, розвиток людського капіталу, конкурентоспроможність економіки України, соціокультурну сферу. Особливу увагу було приділено розвиткові міграційних досліджень.

Видання буде корисне державним службовцям, які працюють у сфері регулювання міграційних процесів, науковцям, викладачам, студентам, усім, кого цікавить науковий погляд на основні наслідки міжнародної міграції для України.

К.: НІСД, 2011. – 344 с.

МОЛДОВАН О. О.

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ УКРАЇНИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМ

У виданні розглянуто проблеми становлення й розвитку системи державних фінансів України. Визначено і проаналізовано її суперечності та недоліки, які у 2009–2010 рр. стали чинниками посилення кризових явищ в економіці та сформувавши загрози для макроекономічної та соціальної стабільності в державі. Особливу увагу приділено комплексу реформ, проведених у системі державних фінансів у 2010–2011 рр. Детально проаналізовано податкову та бюджетну реформи, а також зміни в управлінні державним боргом. Зроблено оцінку того, наскільки вони кореспондують із завданнями економічної політики України в посткризових умовах розвитку. Визначено стратегічні пріоритети і завдання наступного етапу реформ системи державних фінансів та розроблено механізми їх реалізації.

Розраховано на фахівців, які займаються теоретичною та практичною діяльністю у сфері державних фінансів, аспірантів та студентів.

К.: НІСД, 2011. – 380 с.

ЗА РЕД. В.М. ВОРОНИ, М.О. ШУЛЬГИ

У КРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО 1992–2010. СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

Дослідження виконав Інститут соціології НАН України в рамках бюджетної програми “Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку галузей економіки, технічне забезпечення НАН України”. Ґрунтуючись на даних моніторингових опитувань населення України, що проведені Інститутом соціології у 1992–2010 роках, автори статей аналізують стан та динаміку перетворень у соціокультурній, економічній, політичній, культурній та інших сферах життя сучасного українського суспільства, суттєві зміни в умовах життя населення в місті й на селі, соціальне самопочуття, особливості відображення і оцінки соціальних реалій та перебігу суспільних трансформацій у свідомості українців.

У додатку наведено статистичний розподіл емпіричної інформації за 1992–2010 роками опитувань. Останнє опитування проведено у квітні 2010 року.

К.: Інститут соціології НАН України, 2010. – 636 с.

ЗА РЕД. В.М. ВОРОНИ, М.О. ШУЛЬГИ (ЗАГ. РЕД. ЛИТВИНА В.М.)

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО. ДВАДЦЯТЬ РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ. СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ : У 2-Х Т. – Т. 1 : АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Дослідження виконав Інститут соціології НАН України в межах бюджетної програми “Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку галузей економіки, технічне забезпечення Національної академії наук України”. У першому томі узагаль-

нюється двадцятирічний досвід соціологічного моніторингу, починаючи з першого року незалежності нашої країни. У статтях збірника використано матеріали Європейського соціального дослідження, здійсненого за участі Інституту соціології НАНУ.

К.: Інститут соціології НАН України, 2011. – 576 с.

REVISED BY V.VORONA AND M.SHULGA

UKRAINIAN SOCIETY. TWENTY YEARS OF INDEPENDENCE. SOCIOLOGICAL MONITORING. VOLUME 1. ANALYTICAL MATERIALS

The survey was conducted by the Institute of Sociology, NAS of Ukraine, within the governmental programme “Applied research and technological development, works commissioned according to the state and governmental programmes on development of economy and technological support of the National Academy of Sciences of Ukraine”. In the volume 1. twenty years of sociological monitoring experience has been generalized. Based on the data of representative public polls conducted in Ukraine in 1992-2011, the authors have analysed condition and dynamics of changes in social, structural, economic, political and other spheres of modern Ukrainian life, changes in conditions of urban and rural life, social well-being, specific features of reflection and assessments of social reality and social transformations in the mass consciousness of Ukrainians since the first year of independence.

In the articles’, there were also used outcomes of the comparative sociological survey conducted by the Institute of Sociology, NAS of Ukraine, within the All- European monitoring project European Social Survey (ESS).

The publication is aimed for professional sociologists, politicians, politologists, publicists, research workers, post-graduates, lecturers and students of social and humanitarian universities

К.: Institute of Sociology, NAS of Ukraine, 2011. – 576 p.

ЗА РЕД. Є.І. ГОЛОВАХИ, О.М. ШУЛЬГИ

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО. ДВАДЦЯТЬ РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ. СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ : У 2-Х Т. – Т. 2 : ТАБЛИЦІ І ГРАФІКИ

У другому томі викладено результати національних моніторингових опитувань, які провів у 1992–2011 роках Інститут соціології НАНУ. Також у графічному вигляді подано окремі результати порівняльного соціологічного дослідження, виконаного Інститутом соціології НАН України в межах загальноєвропейського моніторингового проекту “Європейське соціальне дослідження” (ESS). Результати опитувань фіксують ставлення населення до економічних, політичних, соціальних і культурних перетворень в Україні, починаючи з першого року незалежності. Дані багаторічних моніторингових опитувань подано у вигляді таблиць та графіків.

К.: Інститут соціології НАН України, 2011. –480 с.

REVISED BY E.GOLOVAKHA AND M.SHULGA

UKRAINIAN SOCIETY. TWENTY YEARS OF INDEPENDENCE. SOCIOLOGICAL MONITORING. VOLUME 2. GRAPHS AND TABLES

In the volume 2, there are presented results of national monitoring surveys conducted in 1992–2011 by fche Institute of Sociology, NAS of Ukraine. There are also some results of the comparative sociological survey held by the Institute of Sociology, NAS of Ukraine, within the

All-European monitoring project European Social Survey (ESS). Outcomes of the surveys register attitudes of people to economic, political, social and cultural changes in Ukraine since the first year of independence. The data of the monitoring surveys are presented as graphs and tables.

The materials can be useful for sociologists, political analysts, publicists and all readers interested in changes in public opinions and the mass consciousness of Ukrainian population.

К. : Institute of Sociology, NAS of Ukraine, 2011. – 480 p.

*БАЛАКІРЄВА О.М., ГОЛОВЕНЬКО В.А., ДМИТРУК Д.А. ТА ІН.
(ЗА РЕД. О.М. БАЛАКІРЄВОЇ)*

ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕРІВНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

У монографії визначено специфіку трансформації детермінант соціально-економічної нерівності в умовах перебудови суспільства; виявлено структурні зміни ролі соціокультурних компетенцій окремих соціальних груп; досліджено ключові критерії соціально-економічної нерівності та соціально-економічного розшарування населення; визначено вплив громадянського суспільства на розвиток соціально-економічної поведінки та стан українського соціуму; а також запропоновано рекомендації щодо гармонізації соціальної політики та процесів розвитку ринкової економіки.

Розрахована на фахівців, науковців та широке коло читачів, які цікавляться проблемами соціально-економічної нерівності у трансформаційних суспільствах.

К.: НАН України, Ін-т екон. та прогнозув, 2011. – 592 с. : табл., рис.

АНДРУЩЕНКО В. П., БЕХ І. Д., БУРДА М. І. ТА ІН. (ЗА РЕД. В. Г. КРЕМЕНЯ)

НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У виданні здійснено всебічний аналіз стану і розвитку національної освіти за 20-річний період незалежності України, визначено актуальні проблеми освітньої сфери, виявлено причини їх виникнення, запропоновано науково обґрунтовані шляхи модернізації вітчизняної освіти в контексті глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації.

Розраховане на законодавців, державних управлінців, керівників навчальних закладів усіх рівнів освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників, широку громадськість, усіх, хто прагне підвищення конкурентоспроможності української освіти.

К. : Пед. думка, 2011. – 304 с.

*МАНЦУРОВ І.Г., ПАВЛЕНКО В.Г., БОНДАР І.К., ДРИГА С.Г. ТА ІН.
(ЗА РЕД. І.Г. МАНЦУРОВА)*

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

Монографію підготував авторський колектив науковців науково-дослідного економічного інституту. Постановка проблеми за актуальністю незаперечна. Окремі аспекти проблематики розкрито неповністю, що пояснюється обмеженістю інформації та теоретичних напрацювань з цього питання, і тому потребують подальших наукових досліджень.

Монографія складається з тринадцяти розділів, кожен з яких висвітлює низку питань стосовно обраної проблеми.

Призначена для широкого кола читачів та дослідників, які вивчають дані проблеми.
К.:НДЕІ, 2011.– 442 с.

ЗА РЕД. У. Я. САДОВОЇ

РЕГІОНАЛЬНА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

У монографії висвітлено теоретичні, методологічні та прикладні основи дослідження регіональної міграційної політики. З позиції системного підходу розкрито суть міграційних процесів, вказано на роль міждисциплінарного дискурсу у розвитку понятійно-термінологічного апарату; конкретизовано місце міграції в системі регіональної економіки і політики. Обґрунтована роль міграції у гармонізації соціально-економічного розвитку територіальних суспільних утворень в умовах наростання поліетнічності їх середовища. Вивчено вплив міграції на збереження історико-культурного, курортно-рекреаційного потенціалу регіону. Розкрито глобалізаційний аспект міграційних процесів та їх зв'язок з питаннями інноваційного розвитку регіональних ринків. Проведено апробацію авторської методики економічної та соціальної оцінки ефективності міжрегіональних міграційних потоків. Визначено регіональні особливості зонування міграційної активності населення регіонів України й формування територіальних міграційних систем. Обґрунтовано ідею формування моделі регіональної міграційної політики – важливого інструменту балансування економічної та соціальної ефективності міграцій, забезпечення конкурентоспроможності інноваційно налаштованих регіональних економік й росту добробуту населення.

Розраховано на науковців, економістів, керівників та практиків органів державної влади та територіального управління.

Львів: МАМ України, Інститут регіональних досліджень, 2011. – 528 с.

ЗА ЗАГ. РЕД. М. Я. АЗАРОВА

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ І БЮДЖЕТНА СТРАТЕГІЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ: У 4 Т.

Т. 4: ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ ВИДАТКИ: НАПРЯМИ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

У четвертому томі монографії розкрито соціальну складову бюджетної політики держави – основний інструмент забезпечення базових потреб населення, підкреслено необхідність раціоналізації соціальних зобов'язань та підвищення ефективності державних соціальних видатків, зумовлену соціально-економічними та демографічними чинниками. Досліджуються об'єктивні передумови, особливості та закономірності забезпечення соціального розвитку в Україні, пошуку шляхів модернізації його фінансового забезпечення, гармонізації бюджетної та соціальної політики.

Розрахована на фахівців у галузі фінансів, народних депутатів України, депутатів місцевих рад усіх рівнів, державних службовців, працівників фінансових органів, науковців.

К.: ДННУ “Академія фінансового управління”, 2011. – 608 с.

ЄФИМЕНКО Т.І.

ПОДАТКИ В ІНСТИТУЦІЙНІЙ СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

У виданні досліджуються податки як інститут суспільного життя в контексті розвитку глобального та національного інституціонального середовища. Розкрито їхню сутність як економічної категорії, показано системні зв'язки між сферою оподаткування та відтворювальною системою, а також її елементами. На основі теоретичних узагальнень наведено сучасну класифікацію податків, проаналізовано їхні основні види. Висвітлюються історія та досвід антикризового податкового регулювання економічного розвитку в країнах з ринковою економікою. Обґрунтовано необхідність і функції держави у фіскальній регламентації господарської діяльності, визначено цілі, принципи і засоби податкового регулювання економічного розвитку, розроблено стратегічні концептуальні засади та законодавчі пропозиції щодо інструментарію реалізації податкової політики країни.

Для науковців, працівників державних установ, викладачів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою оподаткування, фінансів, бюджетування.

К.: НАН України, Ін-т екон. та прогноз., 2011. – 688 с. : табл., рис.

*КУРИЛО І. О., МАКАРОВА О. В., НАСТОЯЩА К. В., РИНГАЧ Н. О., СЛЮСАР Л. І., ТКАЧЕНКО Л. Г.
(ЗА ЗАГ. РЕДАКЦІЄЮ О. Ю. ВОРОНЕНКА, О.П. КРЕНТОВСЬКОЇ)*

УКРАЇНА: ЧЕРЕЗ ДЕСЯТЬ РОКІВ ПІСЛЯ МАДРИДУ

Наразі, коли вже минає десять років з початку реалізації світовим співтовариством завдань другого Міжнародного плану дій з проблем старіння, особливо важливо осмислити ті зміни, які відбулися у демографічній ситуації і становищі осіб літнього віку у різних країнах і регіонах світу, визначити й підсумувати, що дотепер вдалося і чого не вдалося зробити для формування зрілого, інтегрованого й гуманного «суспільства для усіх вікових груп», оцінити ступінь дотримання основних принципів та стандартів, ухвалених ООН стосовно літніх людей та просування шляхом реалізації ММПДПС. Важливо визначити також ті «больові точки», за якими соціально-демографічна політика, спрямована на адаптацію суспільства до умов прогресуючого старіння населення, потребує зосередження основних зусиль задля її вдосконалення і розвитку. Спробу такого оцінювання стану справ щодо виконання Україною ММПДПС/РСП і являє собою цей огляд.

К. : ЮНФПА, 2012. – 131 с.

ДРАГАН І.О.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ: МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ

У монографії проведено теоретичний аналіз інституційного змісту житлово-комунального господарства з позиції державного управління. Уточнено напрями модернізації житлово-комунального господарства як завдання його реформування. Поглиблено дослідження методологічних основ реалізації ресурсозбереження у сфері ЖКГ. Обґрунтовано методологічний підхід до державного управління процесами його модернізації, що полягає в розробці моделей за ознакою інтенсивності державного впливу, де об'єктами впливу є сфера житлових послуг, що тяжіє до ринку вільної конкуренції і потребує державного регулювання, та сфера комунальних послуг, якій притаманна природна монополія. Дана сфера потребує державного

управління, із визначенням напрямів інвестиційного забезпечення реалізації таких процесів. Удосконалено науково-методичний інструментарій забезпечення ресурсозбереження у сфері ЖКГ на основі застосування програмно-цільового методу управління.

Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 237 с.

ПОД РЕД. И.С.СИНИЦИНОЙ, Н.В.КУЛИКОВОЙ

КРИЗИС В ЦЕНТРАЛЬНОЙ И ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЕ: СОЦИАЛЬНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ

В монографии рассматриваются социальные последствия глобального финансово-экономического кризиса в странах Центральной и Восточной Европы, исследуются основные макроэкономические процессы в 2008–2010 гг. с учетом специфики их воздействия на социальную сферу. Особое внимание обращается на состояние сбалансированности публичных финансов, а также на влияние нарастания финансовой несбалансированности на условия финансирования государственных социальных обязательств. Рассматривается роль антикризисных правительственных программ в смягчении последствий кризиса для населения, дается характеристика процессов на рынке труда, анализируются способы адаптации предприятий к снижению объемов производства. Вопросы функционирования сфер социальной защиты и социального обслуживания населения рассматриваются как с точки зрения влияния кризиса на их финансирование, так и его воздействия на доступность и качество предоставления населению социально значимых услуг, в том числе здравоохранения и образования. Делается попытка проанализировать роль общеевропейской интеграции в противодействии нарастанию негативных социальных последствий, а также взаимосвязь последних с общественно-политическими процессами в странах региона.

М.: ИЭ РАН, 2011. – 322 с.

ПОД РЕД. Н.В. КУЛИКОВОЙ

ЦЕНТРАЛЬНАЯ И ВОСТОЧНАЯ ЕВРОПА: УРОКИ МИРОВОГО КРИЗИСА

В книге исследуются каналы воздействия мирового кризиса на Центральную и Восточную Европу и причиненный им ущерб региону. Кроме того, рассматриваются особенности, ограничения и действенность национальной антикризисной политики, освещается международная поддержка усилий стран Центральной и Восточной Европы по преодолению последствий кризиса, дается прогноз восстановления и развития их экономики. В первой части авторы фокусируют внимание на проблемах, характерных для всего региона или большинства его стран. Региональный анализ выявляет общие причины уязвимости экономики к внешним шокам, но маскирует характер и масштаб последствий мирового кризиса, а также ответов на него в странах с разными фундаментальными экономическими характеристиками. К этим вопросам авторы обращаются во второй части монографии.

Книга предназначена широкому кругу читателей – экономистам, историкам, социологам, политологам, преподавателям, студентам, предпринимателям.

СПб.: Алетейя, 2011. – 344 с.

ЧУБАРОВА Т.В.

СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКЕ: РАБОТНИК, БИЗНЕС, ГОСУДАРСТВО

В монографии рассматриваются общие подходы к удовлетворению социальных потребностей граждан в современном обществе с точки зрения работника, бизнеса и государства и пути разделения социальной ответственности между ними. Взаимоотношения бизнеса и общества, его роль в решении проблем социального развития в рыночной экономике анализируются с позиции двух теоретических концепций, корпоративной социальной ответственности (ТССО) и социального благосостояния занятых (occupational welfare). Особое внимание уделено социальным услугам по месту работы как наиболее очевидной точке пересечения интересов государства, работника и бизнеса в современной экономике, дан исторический обзор социального благосостояния занятых в России. Раскрываются проблемы организации охраны здоровья работающих, в том числе экономические вопросы охраны и безопасности труда.

Монография предназначена как для специалистов, так и для широкого круга читателей интересующихся проблемами социального развития современного общества.

СПб.: Нестор-История, 2011.

*ЛІБАНОВА Е.М., МАКАРОВА О.В., КУРИЛО І.О.
(ЗА РЕД. Е.М. ЛІБАНОВОЇ)*

ЛЮДСЬКИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНІ ТА ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Монографію підготував колектив науковців Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України. Досліджено вплив соціальних та демографічних чинників на процес модернізації національної економіки, який конкретизовано через встановлення конфігурації відповідних факторів щодо обмежуючого або стимулюючого впливу на досягнення цілей модернізації. Серед них: реалізація системи соціальної відповідальності з урахуванням інституціональних передумов економічного розвитку; врахування особливостей довготривалих зрушень у перебігу основних демографічних процесів та стану соціально-економічних структур населення; застосування каналів та механізмів впливу рівня життя, а також процесу капіталізації як стимулюючих факторів модернізації; розширення можливостей вибору життєвої стратегії людини та досягнення збалансованості системи соціальної підтримки; необхідність встановлення цільових орієнтирів та механізмів державної політики модернізації.

Розрахована на фахівців у галузі демографії, соціальної економіки та соціальної політики, працівників державного управління, аспірантів і студентів економічних та інших гуманітарних спеціальностей.

К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, 2012. — 320 с.

ПОЧЕПЦОВ Г. Г.

КОНТРОЛЬ НАД РОЗУМОМ

У книзі на великому обсязі матеріалу розглянуто інформаційні механізми сучасного суспільства. Об'єктом аналізу стають такі історичні феномени, як перебудова і ГКЧП, окультизм і масонство, Голлівуд і гарвардський проект, мегацеркви і нові стратегічні

підходи до управління державами. Детально досліджуються різні види інструментарію зі зміни ментальності.

Видання буде корисним для викладачів і студентів журналістських спеціальностей, політологів, соціологів.

К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2012. — 350 с.

СЕМИКІНА М.В., ПАСЄКА С.Р. ТА ІН. (ЗА РЕД. М.В. СЕМИКІНОЇ)

ІННОВАЦІЙНА ПРАЦЯ : ДІАГНОСТИКА ПРОБЛЕМ, ВАЖЕЛІ АКТИВІЗАЦІЇ

У монографії розглядаються теоретико-методологічні та прикладні аспекти активізації праці персоналу, пов'язаної з розробкою та впровадженням різноманітних інновацій в діяльності підприємств та організацій. Розкрито сутність інноваційної праці та інноваційної активності, проаналізовано наявні проблеми активізації інноваційної поведінки, причини зниження інтересу персоналу вітчизняних підприємств та організацій до прояву інноваційної активності. Запропоновано напрями підвищення інноваційної активності за рахунок вдосконалення кадрових стратегій, запровадження оцінки конкурентоспроможності персоналу, нових підходів до стимулювання праці.

Призначено для студентів, магістрантів, аспірантів, економістів, менеджерів, яких цікавлять проблеми активізації інноваційної праці персоналу.

Черкаси : ТОВ «МАКЛАУТ», 2012. — 320 с.

УПОРЯДНИКИ: О.М. ЛОЗИНСЬКИЙ, Є.В. ЗАХАРЧУК, А.Л. ХРУЦЬКИЙ

ФЕНОМЕН ПОСТТОТАЛІТАРНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ: ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ЧЕСЛАВА МІЛОША, ВАЦЛАВА ГАВЕЛА, ІВАНА ДЗЮБИ

У збірнику подано матеріали учасників Круглого столу на тему: «Феномен посттоталітарної ментальності: повертаючись до Чеслава Мілоша, Вацлава Гавела, Івана Дзюби», який відбувся з нагоди Всеукраїнського Дня науки 24 травня 2012 року. У матеріалах висвітлено наслідки впливу тоталітаризму та посттоталітаризму на життєдіяльність людини й суспільства. Розрахований на читачів, які цікавляться культурологічними, психологічними, політологічними, правовими аспектами явища тоталітаризму та посттоталітаризму.

Львів: Триада Плюс, 2012. — 85 с.

**СЕМИКІНА М.В., СМУТЧАК З.В., ПАСЄКА С.Р., ПЕТРОВ Ю.Д.
(ЗА РЕД. М.В. СЕМИКІНОЇ)**

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ: ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЗАЦІЇ

У монографії подано результати дослідження соціально-трудових відносин та проблем їх регулювання і модернізації. Визначено чинники, передумови та механізми розвитку соціально-трудових відносин у напрямі гармонізації. Висвітлено результати оцінки стану соціально-трудових відносин на різних економічних рівнях. Особливу увагу приділено дослідженню взаємодії профспілок і роботодавців, проблемам активізації соціального діалогу в Україні. Запропоновано напрями вдосконалення соціально-трудових відносин та забезпечення їх гармонізації в Україні.

Книга призначена для науковців, лідерів профспілкових організацій, керівників підприємств, політиків, державних службовців, усіх, кого турбує пошук можливостей

розв'язання проблем у сфері праці, вдосконалення соціально-трудових відносин, забезпечення соціального миру, ефективної співпраці влади, бізнесу і профспілок.

Кіровоград : «КОД», 2012. – 300 с.

ЛЯШЕНКО В. И.

ФИНАНСОВО-РЕГУЛЯТОРНЫЕ РЕЖИМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ: ВВЕДЕНИЕ В ЭКОНОМИЧЕСКУЮ РЕЖИМОЛОГИЮ

В монографии исследуется междисциплинарное понятие «режимов развития», а также специальные регуляторные режимы как средство стимулирования развития экономических систем разных уровней с целью выработки единых концептуальных основ “экономической режимологии”. Рассмотрены особенности системного, синергетического и институционального подходов к исследуемой проблеме. Предложено рассматривать финансово-регуляторные режимы как своеобразный баланс стимулов и ограничений экономического развития.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов и студентов экономических вузов, работников органов исполнительной власти и местного самоуправления, руководителей и менеджеров предприятий, организаций.

Донецк: НАН Украины, Институт экономики промышленности, 2012. – 370 с.

О.Ф. НОВИКОВА, О.І. АМОША, В.П. АНТОНЮК ТА ІН.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ: СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

У монографії визначено засади забезпечення сталого розвитку України та її промислових регіонів у контексті соціального та людського розвитку. Розроблено систему оцінки ризиків ресурсного забезпечення сталого розвитку. Розкрито вплив соціального капіталу на формування сталого розвитку. Визначено взаємозв'язок і взаємозалежність сталого та людського розвитку. Наведено теоретичну модель взаємозв'язку людського розвитку, нагромадження людського капіталу та підвищення конкурентоспроможності промислового регіону. Розкрито механізми активізації участі населення у забезпеченні сталого розвитку промислового регіону.

Для фахівців державних та регіональних органів управління, науковців, освітян, промисловців, викладачів, аспірантів, студентів.

Донецьк: НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2012. – 534 с.

ЗА ЗАГ. РЕД. Б. Є. ПАТОНА

НАЦІОНАЛЬНА ПАРАДИГМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

У книзі визначено сучасні тенденції, стратегічні засади та перспективні напрями сталого розвитку України в глобальному середовищі на основі аналізу й оцінки новітніх наукових концепцій господарювання в контексті світових господарських домінант відповідно до наявного стратегічного потенціалу держави. Розроблено концептуальні засади сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу, включаючи земельні, водні, мінерально-сировинні, лісові ресурси, соціальну складову, умови гарантування природно-техногенної та екологічної безпе-

ки тощо. Визначено перспективи національної еколого-економічної політики, запропоновано національну парадигму і програмну основу перспективного сталого розвитку України.

К.: Державна установа “Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України”, 2012. — 72 с.

СУХАРЕВ О.С.

ЭВОЛЮЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Фундаментальная работа, в которой излагаются различные аспекты эволюционной экономики. Автор рассматривает эволюцию институтов, отдельные моменты функционирования иерархических структур, проблемы теоретического описания кризисов и роста, значение технологического развития для экономических изменений. Важное значение придаётся изменению критериев оценки эффективности экономической системы. Данный труд содержит работы последних лет, ставшие библиографической редкостью, а также включает отдельные статьи автора 2011–2012 гг.

Книга полезна для научных работников, докторантов, аспирантов, студентов старших курсов вузов и всех, интересующихся вопросами современной экономической науки.

М.: Финансы и статистика, 2012. — 800 с.

БОГОМОЛОВ О.Т. И ДР.

ГЛОБАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА И ЖИЗНЕУСТРОЙСТВО НА ПОРОГЕ НОВОЙ ЭПОХИ

Книга посвящена 85-летию выдающегося отечественного экономиста, академика О.Т. Богомолова и подготовлена его учениками и ближайшими коллегами. Тематика издания охватывает современные проблемы и перспективы развития мировой и российской экономики, в первую очередь глобальные вызовы развитию хозяйственного комплекса и общества в целом.

М.: Анкил, 2012. — 384 с.

САДОВНИЧИЙ В.А., ГРИГОРЬЕВА Н.С., ЧУБАРОВА Т.В.

ОТ ТРАДИЦИЙ К ИННОВАЦИЯМ: РЕФОРМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

В монографии представлены результаты сравнительных исследований реформ здравоохранения в зарубежных странах. Методологической основой стала разработка авторами концептуальных вопросов политики реформ здравоохранения как части социальной политики в контексте сравнительных исследований. С этой точки зрения рассмотрены варианты политики реформ здравоохранения в странах, представляющих различные модели организации и финансирования здравоохранения. Новые проблемы современного здравоохранения имеют междисциплинарный характер, и для их решения нужны разнообразны профессиональные знания и нестандартные решения. В работе рассмотрены инновации в медицинских технологиях как основа новых альтернативных решений в развитии современных систем здравоохранения.

Предназначена как для специалистов, так и для широкого круга читателей, интересующихся проблемами развития здравоохранения. Она может быть использована в

качестве учебной литературы по курсам: «Политика и организация здравоохранения», «Экономика здравоохранения», «Сравнительная социальная политика».

М.: Экономика, 2012. – 286 с.

СУХАРЕВ О.С.

УПРАВЛЕНИЕ ЭКОНОМИКОЙ. ВВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЮ КРИЗИСОВ И РОСТА

В книге разрабатывается новый взгляд на проблему экономических кризисов и роста, который сводится к тому, чтобы рассматривать периоды кризиса и роста через призму управляющих воздействий на экономическую систему. Автор предлагает несколько моделей, описывающих экономический цикл (чередование кризисов и роста), формулирует принцип “комбинаторного наращения” в противоположность принципу “созидательного разрушения” Й.Шумпетера. Для научных работников, аспирантов, докторантов, студентов, разработчиков экономической политики.

М., Финансы и статистика, 2012. – 79 с.

АЙВАЗЯН С.А.

АНАЛИЗ КАЧЕСТВА И ОБРАЗА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ

В монографии излагаются основы разработки, измерения, информационного обеспечения, интерпретации и использования ключевых социально-экономических индикаторов, характеризующих различные аспекты качества и образа жизни населения. Среди анализируемых аспектов: типология потребительского поведения населения, его распределение по доходам, расходам и денежным сбережениям, природа и измерение бедности и экономического неравенства, измерение таких синтетических латентных категорий качества жизни, как «качество населения», «уровень материального благосостояния», «состояние (качество) социальной сферы», «качество экологической ниши». Приводится практическое использование соответствующих интегральных индикаторов в задачах определения проблемных областей («узких мест») в социально-экономическом развитии территории и совершенствования социально-экономической политики.

Для научных работников, сотрудников аналитических служб министерств и органов федеральной, региональной и муниципальной властей, а также для аспирантов и студентов.

М.: Наука, 2012. – 432 с.

ГЛОБАЛЬНЫЙ РЕЙТИНГ ИНТЕГРАЛЬНОЙ МОЩИ 100 СТРАН

ДОКЛАД–2012 К ОБСУЖДЕНИЮ. 3-Е ИЗДАНИЕ, ПЕРЕРАБОТ. И ДОПОЛНЕННОЕ

В новой версии ежегодного доклада представлены методология и результаты международного исследования интегральной мощи 100 ведущих стран мира на начало 2012 г. В условиях глобального финансового кризиса обнаружилась необоснованность оценок потенциала стран многими мировыми рейтинговыми агентствами. Поэтому обострилась необходимость в оценках более взвешенных, не зависящих от конъюнктуры отдельных параметров потенциала стран, а комплексно отражающих его.

Методология стратегической матрицы показала как высокую чувствительность к динамике международных отношений и мировой экономики, так и устойчивость ключе-

вых факторов силы государств. Результаты и выводы исследования дают оценку текущей интегральной мощи 100 стран мира и ее наиболее реалистичный прогноз на 2030 г.

Для руководителей и экспертов государственных, общественных и деловых организаций, специалистов в области стратегического прогнозирования и управления.

М.: Международная Академия исследований будущего, Институт экономических стратегий, 2012. – 108 с.

GLOBAL RATING OF INTEGRAL POWER OF 100 WORLD'S LEADING COUNTRIES

REPORT-2012 TO BE DISCUSSED. 3RD EDITION, REVISED AND ENLARGED

The new edition of the annual report presents the methodology and results of an international research into the integral power of 100 world's leading countries as at the beginning of 2012. With the global financial crisis it is manifested itself unfounded assessments of the potential of countries by many international rating agencies. Therefore, it is intensified the need for more balanced assessments that do not depend on the situation with the individual parameters of the country's potential, but reflect them in an integrated manner.

The methodology of "strategic matrix" has demonstrated both a high sensitivity to dynamics of international relations and world economy and stability of the key factors of the power of the state. Results and conclusions of the research provide an assessment of the current integral power of 100 world's countries and its most realistic outlook for 2030.

For executives and experts from government, public and business organizations, professionals in strategic forecasting and management.

М.: International Futures Research Academy, Institute for Economic Strategies, 2012. – 108 p.

Огляд підготувала І.В. Герасименко